

DBC 2009

vision
generelt om DBC
partnerskaber
OLS

the museum system
hosting
konsulentydelse
dialog med kunderne
miljøhensyn
dbcs sociale kapital
nøgletal

Indhold

Indledning	3
DBC's vision	3
Generelt om virksomheden	3
Partnerskaber	4
Projekter i 2009	4
Open Library Strategy (OLS)	4
Distribution af digitalt indhold	9
The Museum System	9
Hosting	10
Konsulentytelser	10
Dialog med kunderne	11
Miljøhensyn	12
DBC's sociale kapital	12
Nøgletal	13
Nationalbibliografisk produktion	13
Brugen af DanBib og bibliotek.dk	13
Miljøstyring	14
DBC's regnskab	14

Indledning

Året 2009 har været præget af DBCs store engagement i Open Library Strategy. Samarbejdet med ÅKB og KKB om Ting projektet og Open Search har været og er fortsat et godt eksempel på, hvordan partnerskaber og brugerindflydelse er med til at fremme udvikling og innovation. Det første open source software blev lanceret i beta-version i 2009. 2009 var også året hvor danske biblioteker via DanBib blev synlige i WorldCat – verdens største fælleskatalog. Endvidere har DBCs engagement med salg af TMS i museumssektoren båret frugt med hosting aftale med Kunststyrelsen om drift af TMS, og der forventes et salg af TMS til Arken og Slots- og Ejendomsstyrelsen primo 2010.

DBC's vision

Vi gør viden relevant og let tilgængelig, når og hvor den enkelte borger har brug for den. Vi spænder over alle facetter af biblioteks- og it-fagligt knowhow og udviklingsressourcer og kan derfor levere løsninger, der strukturerer og formidler viden.

Meget af den viden, der er relevant for brugeren, findes først, når der bliver skabt sammenhæng mellem forskellige informationskanaler. Vores styrke er at organisere informationer gennem en unik sammensætning af kernekompetencer. Vi laver løsninger, der binder viden sammen mellem forskellige aktører:

- Som biblioteksekspertter beskriver og indekserer vi indhold, så brugerne kan finde den relevante information
- Som it-specialister binder vi viden i forskellige systemer sammen ved at bruge open source og grænsesnit baseret på åbne standarder, og vi udvikler den infrastruktur, som informationen skal flyde i
- Som formidlere beskriver og præsenterer vi viden, så den ikke blot er tilgængelig, men også forståelig og anvendelig

Vi understøtter bibliotekernes indsats for at styrke vidensamfundet ved at udvikle nye videnprodukter og udbygge bibliotekernes IT-infrastruktur. I dialog med bibliotekerne og i partnerskaber udvikler vi de produkter og services, som biblioteker og biblioteksbrugere efterspørger, ligesom vi leverer videnprodukter og -løsninger til andre offentlige, videnbaserede virksomheder.

Generelt om virksomheden

Den store udfordring for DBC er at videreudvikle bibliotekernes it-infrastruktur i en serviceorienteret it-arkitektur. Open Library Strategy har DBC kaldt ledestjernen for denne udvikling, der skal sikre bibliotekerne et effektivt og automatiseret samarbejdsflow. Desuden vil det modulære koncept give det enkelte bibliotek mulighed for selv at sammensætte den biblioteksløsning, det ønsker. Den udviklede software stilles også til rådighed som open source,

hvilket muliggør at bibliotekerne kan videreudvikle lokalt efter egne behov. Endvidere kan biblioteker og andre interesserede købe funktionalitet og indhold som services til integration i egen brugergrænseflade.

De første skridt i denne retning er taget med DBC databrønd og OpenSearch, og i 2010 vil flere projekter følge efter. Målet er at alle DBCs produkter migreres til en serviceorienteret arkitektur

Partnerskaber

DBC lægger vægt på partnerskaber, hvor disse kompletterer DBCs specielle kompetencer, således at biblioteker, undervisningsinstitutioner, museer mv. opnår både flere kvalitative, indholdsmæssige og produktivitetsskabende fordele.

I 2009 har DBC arbejdet i en række partnerskaber, der har styrket DBCs produkttilbud:

- DBC deltager i et udviklingspartnerskab med Københavns og Århus kommuners biblioteker, Ting-projektet, om udvikling af en fælles formidlingsplatform baseret på open source. En betaversion af databrønden er lanceret og målet er at databrønden og søgefunktionen kan gøre det muligt for bibliotekernes brugere at søge samlet i de fysiske og virtuelle ressourcer ligesom en samlet formidling heraf muliggøres.
- Med den øgede interesse for OLS opretter DBC i 2010 brugergrupper i de forskellige bibliotekssegmenter for at skabe maksimal brugerindflydelse.
- Udviklingssamarbejde med Statsbiblioteket om DanBib som ægte fælleskatalog. Sådanne fælles biblioteksinfrastrukturprojekter er DBCs kernevirkosomhed og partnerskabet med Statsbiblioteket er en styrke for videreudviklingen. Et andet infrastrukturprojekt, som havde til formål at synliggøre danske biblioteker i WorldCat via bibliotek.dk, blev gennemført og afsluttet i 2009 i samarbejde med Statsbiblioteket.
- I 2009 blev DBC medlem af bibliotekskonsortiet 'Bibliotekerne spiller online' med ansvar for at etablere en distributionsplatform for spil online. Platformen forventes lanceret marts 2010.
- Det fortsatte partnerskab med Det Danske Filminstitut om videreudvikling af Filmstriben har i 2009 resulteret i adgang til flere film, herunder spillefilm, samt fjernadgang for bibliotekernes brugere.

Projekter i 2009

Open Library Strategy (OLS)

OLS anvendes som betegnelse for den strategi som DBC har arbejdet med gennem nogle år i forbindelse med udviklingen af DanBib – next generation. Hovedpunkterne inden for OLS er

anvendelse af åbne standarder, implementering af en generel Service Orienteret Arkitektur (SOA), samt udvikling af software baseret på open source.

Den nye arkitektur vil muliggøre, at alle de enkelte delfunktioner inden for DanBib og en del af DanBib+ skal tilbydes som selvstændige services. De enkelte services kan sammensættes uafhængigt og med elementer fra andre bibliotekssystemer, og således danne et samlet funktionsdygtigt biblioteksløsning. Det er visionen, at det samlede servicekompleks skal sætte standarden for "Fremtidens bibliotekssystem" både i relation til funktionalitet og teknik. Inden for de enkelte services tages der højde for krav, der er specielle for henholdsvis folke-, forsknings- og uddannelsesbiblioteker.

OpenSearch

Projektets hovedaktiviteter har i perioden været at udvikle leverancer til TING-partnerskabet med Københavns og Århus kommuners biblioteker, og det nye nationale børnesite, Pallesgavebod.dk. København og Århus har releaset deres nye hjemmesider baseret på TING i december 2009. Pallesgavebod.dk beta-releases til marts 2010.

OpenSearch udviklingsresultaterne blev releaset i en beta-version september 2009 og vil efter en periode med driftsmodning og robustificering medio 2010 blive tilbudt bredt til bibliotekerne som produkt med betegnelsen DBC Databrønd.

DEFF er gået i udbud med en databrønd til e-artikler og e-bøger. DBC er i partnerskab med Statsbiblioteket blevet prækvalificeret. Udbudformen er baseret på konkurrencepræget dialog, som pågår i 1. halvår 2010.

Andre mulige konsortieanvendelser af DBC Databrønd er Netlydbog.dk, hvilket er vedtaget i konsortiet, desuden i en forestående fusion mellem Netmusik.dk og Musikbibliotek.dk samt Spilogmedier.dk. Begge muligheder drøftes primo 2010 med konsortierne.

Professionshøjskolerne har i 2009 besluttet at satse på en sektorløsning på bibliotekssystemområdet og har valgt en samlet OLS-løsning baseret bl.a. på DBC Databrønd.

OpenRS

Projektet har strakt sig over hele 2009 og arbejder planmæssigt videre med at udvikle services til afløsning af den nuværende fjernlånsinfrastruktur i DanBib. Alle services forventes at være klar i 1. kvartal 2010 I løbet af 2. kvartal vil servicen blive forsynet med en brugergrænseflade og taget i brug i DanBib. De nye services vil også i løbet af 2010 erstatte fjernlånsmodul i Integra, ligesom det vil kunne fungere som erstatning for fjernlånsmodul i et lokalt bibliotekssystem.

OpenAcquisition

Projektet skal udvikle services til afløsning af Materialevalg på Netpunkt. Der er i 2009 afholdt workshops med udvalgte forsknings- og folkebiblioteker samt udarbejdet specifikationer.

OpenNetpunkt

Projektet skal løbende integrere nye services til erstatning for eksisterende infrastruktur i DanBib. Pt. fokuseres på services fra OpenRS. I 2009 er der udarbejdet servicebeskrivelser på de enkelte services i OpenNetpunkt. I næste fase skal Netpunkt videreudvikles til at kunne anvendes med services i en lokal kontekst og altså kunne anvendes af biblioteksansatte som grænsefladen til såvel fælleskatalogen som den lokale katalog. Planen er at OpenNetpunkt skal erstatte søgeklienten til Integra i løbet af 2010.

OpenCatalog

DEFF-projektet "DanBib som ægte fælleskatalog" har leveret input til projektet, som først for alvor går i gang i 2010. Væsentligt er at der er truffet en principbeslutning om, at projektets målsætninger for næste version af DanBib-basen skal søges realiseret i DBC Databrønd teknologi og ikke den nuværende DBCLib-teknologi.

Åbne standarder

Målet er, at alle komponenter, services og data er baseret på standarder som er veldokumenterede, offentligt tilgængelige og vedligeholdt i åbne fora, uden økonomiske, juridiske eller politiske begrænsninger. Standarder er i forvejen et grundvilkår for DanBib. Men det vil medføre en øget arbejdsindsats med udvikling og implementering af SOA i DanBib, bibliotek.dk mv.

Open Source

Open source er et forretningsorienteret software, hvor man kan få adgang til kildekoden uden omkostninger og har mulighed for at videreudvikle og videredistribuere ændringer baseret på kildekoden (free software eller open source). Der er defineret bestemt ejerskabsforhold og regler om adgangen til kildekoden og regler for videreudvikling og videredistribution af den. Målet er at bibliotekernes og DBCs strategier kan møde hinanden og i samarbejde blive en del af en større, fælles udviklingskraft. DBC ønsker at etablere et langsigtet udviklingsfællesskab med kunder og samarbejdspartnere på relevante, både nutidige og fremtidige platforme, hvor stadig flere projekter udvikles i open source. Et vellykket eksempel herpå er TING-partnerskabet med KKB og ÅKB. Der vil i 2010 blive etableret og faciliteret et Open Source Community, hvor alle har mulighed for at bidrage til processen.

DanBib

En stor del af udviklingsaktiviteterne har været centreret om nyudvikling af DanBib i overensstemmelse med Open Library Strategy, dvs. udvikling og implementering af data, services og funktionalitet i en serviceorienteret arkitektur (SOA), udvikling og anvendelse af åbne standarder i alle dataformater og services samt frigørelse af DanBib-komponenter som Open Source.

Nyt Netpunkt

Nyt Netpunkt blev sat i endelig drift april 2009 efter en længere testperiode, hvor bibliotekerne afprøvede og kommenterede funktionerne.

De vigtigste nyheder var:

- værkmatchning af poster så man kan få overblik over samtlige udgaver og materialetyper af et værk i én visning
- mulighed for selv at definere hvordan éns visformater skal se ud
- flere links i posterne: Søg videre på nettet, Læs om forfatteren
- mulighed for browsing via emneoversigt
- feeds fra søgninger i DanBib
- Import til RefWorks
- Visning af resultater fra andre baser på netpunkt samtidig med søgeresultat i DanBib

Samarbejdet med OCLC om WorldCat

Der blev i december 2008 indgået en aftale mellem OCLC og DBC om genbrug af data. DBCs arbejde med implementering af aftalen er koordineret med det tilsvarende DEFF-projekt, hvor Styrelsen for Bibliotek og Medier, Statsbiblioteket og DBC udgør styregruppen.

I april 2009 blev der åbnet for genbrug af katalogposter fra WorldCat via Netpunkt og Zpunkt. Bibliotekerne søger i WorldCats søgeregistre og konverterer posterne on-the-fly til danMARC2. I 2009 genbrugte danske biblioteker 6.233 poster fra WorldCat og det forventes, at det normale årlige genbrug vil ligge mellem 10.000 og 20.000 poster.

Den anden del af opgaven i 2009 har været eksport af DanBib til WorldCat. Arbejdet blev afsluttet december 2009. OCLC har behandlet 13,9 mio poster fra DanBib, hvoraf 7,6 mio er indlæst i WorldCat som nye poster. Alle poster har lokalisering til bibliotek.dk; desuden har 10 forskningsbiblioteker, heriblandt Statsbiblioteket og Det Kongelige Bibliotek, valgt at stille egne lokaliseringer direkte til rådighed for andre biblioteker i det internationale lånesamarbejde.

DanBib som ægte fælles katalog

Efter et mindre forprojekt i 2008 blev der i 2009 etableret et nye projekt, som også havde deltagelse af Statsbiblioteket, Det Kongelige Bibliotek, Roskilde Universitetsbibliotek, Styrelsen for Bibliotek og Medier samt DBC. Der er udarbejdet forskellige scenarier som beskriver mulige niveauer for samarbejde lige fra materialevalg til katalogisering, herunder direkte katalogisering til DanBib. Desuden er der lavet undersøgelser som dokumenterer mulighed for katalogberigelse til glæde for brugerne.

Alt i alt peger det nye projekt på, at samarbejde er vejen til en bedre katalog med lavere omkostninger. Projektgruppen har derfor igangsat en debat, dels i DF-revy, dels på en blog om katalogsamarbejde (katalogsamarbejde.wordpress.com), med henblik på at bringe resultatet ud blandt forskningsbibliotekernes medarbejdere. For at markere det bredere sigte har projektet skiftet navn til SACS – Selection, Acquisition and Cataloguing Services.

Drift af DanBib

DanBib kvalitetsmål omfatter svartidsmåling, måling af driftseffektivitet, baseajourføring samt registreringstid hos DBC. Brugerne kan orientere sig om disse målinger på www.danbib.dk.

Der har været svartidsproblemer i DanBib og på Netpunkt, som DBC har forbedret og fortsat vil forbedre i 2010. Vi har gennemført to servicevinduer, dvs. dage med planlagt nedlukning af hensyn til større systemrenoveringer og –ændringer.
Se endvidere DanBib nøgletal sidst i beretningen.

Bibliotek.dk

Der er i 2009 gennemført en række vigtige udviklingsprojekter i bibliotek.dk. Et af projekterne har resulteret i muligheden for at se udlånsstatus fra sit lokale bibliotek i bibliotek.dk, og dermed mulighed for at forny eller annullere lån via bibliotek.dk.

I 2009 er det blevet muligt at anmelde materialer i bibliotek.dk ved at tilføje kommentarer og stjerne til poster. Ranking ved hjælp af stjerne og brugerkommentarer afspejler det nye fokus på brugerskabte data i bibliotek.dk.

Dette gælder også en beta-version af den funktionalitet, der gør det muligt at se, hvad andre, der har lånt samme materiale, i øvrigt har lånt – som en inspirationskilde for brugerne af bibliotek.dk.

I 2009 er der tilføjet adgang til supplerende indhold til en række af posterne i bibliotek.dk. Artikler fra Den Store Danske Encyklopædi er søgbare med links til artiklen via bibliotek.dk. Der er desuden adgang til artikler og anmeldelser hos Infomedia via bibliotek.dk, hvis det enkelt bibliotek har tegnet aftale med Infomedia.

På bibliotek.dk har der været svartidsproblemer, som DBC har forbedret og fortsat vil forbedre i 2010.

Standardisering

DBC deltager aktivt i udvikling og implementering af standarder i dansk og internationalt regi. Standarder er et afgørende element i DBC's OLS-udviklingsstrategi.

DBC varetager næstformandsposten i Bibliografisk råd, som bl.a. afgiver indstilling til Styrelsen for Bibliotek og Medier i principielle sager vedrørende bibliotekernes kataloger og nationalbibliografiske forhold.

I DanZIG-regi har DBC i 2009 deltaget i formulering af standarder og guidelines for lånesamarbejde, materialeanskaffelse og brug af xml i dataudveksling.

I Dansk Standards udvalg for Information og dokumentation (S24) varetager DBC formandsposten i undervalget for Teknisk interoperabilitet og deltager i underudvalget for Identifikation og beskrivelse. Underudvalgenes medlemmer deltager med teknisk ekspertise ifm. udvikling og revision af internationale standarder i ISO TC 46, og har taget initiativ til flere internationale standarder, herunder ISO 25577 (MarcXchange), som blev publiceret februar 2009, og ISO 28560 (RFID in libraries), som forventes publiceret i 2010.

På Nordisk plan deltager DBC i SVUC (Scandinavian Virtual Union Catalog), et samarbejde mellem nordiske fælleskataloger, byggede på standarder.

Distribution af digitalt indhold

Filmstriben

Filmstribens 600 kort- og dokumentarfilm kan vises på biblioteket og bruges i undervisningen. Det rummer masser af muligheder for at gøre oplevelser af biblioteksrummet mere spændende for både børn og voksne. Alle filmene er af høj kvalitet, og produktionerne er støttet af Det danske Filminstitut, som også er DBCs samarbejdspartner på Filmstriben.

Hjemme foran pc eller fladskærm har lånerne adgang til at "låne" en film i fin teknisk kvalitet. Der er adgang til at se filmen i 24 timer pr. lån. I 2009 var der 200 film, både gode spillefilm og kort- og dokumentarfilm, klar til "hjemmelån". 35 kommuner kobede sig på "hjemmelån" i løbet af andet halvår 2009. Filmstriben har i 2009 fået megen positiv omtale i aviser og andre medier. Ca 70 folkebiblioteker abonnerer på fjernadgang. Der er et stigende forbrug primo 2010 efter omtale af Filmstriben på landsdækkende TV.

Spilogmedier.dk

DBC indtrådte i 2009 i bibliotekskonsortiet "Bibliotekerne spiller online", et samarbejde mellem bibliotekerne og DBC, hvor bibliotekerne på det fælles site, spilogmedier.dk, bl.a. formidler anmeldelser og viden om spil. DBC har i 2009 indgået aftaler med både spilproducenter og f.eks. producenter af sprogkurser og edutainment for børn. DBCs opgave har i 2009 desuden været at udvikle og etablere en online distributionsplatform, som lanceres i marts 2010. Platformen skal gøre lånerne i stand til at låne et spil eller f.eks. et sprogkursus ned til egen pc. Ved denne online distributionsform vil man kunne undgå nogle af de problemer ved kopibeskyttelsesforanstaltninger, som ellers gør spillene uegnede til udlån i fysisk form.

Ebog.dk

Distribution af e-bøger har haft en lang indtrængningstid på det danske marked, bl.a. på grund af manglende indhold og ebogslæsere. Ved årsskiftet 2009/10 solgte DBC ebog.dk til Publizon, der viderefører aktiviteterne.

XPO

DBC indstillede ultimo 2009 udviklingen af XPO, og stoppede ved årsskiftet udgivelsen af Sirpa nyheder til biblioteker, skoler og borgerservicecentre. Årsagen var de store forsinkelser i projektet om videreudvikling af Sirpa. DBCs oprindelige mål med udvikling af XPO var at forene det bedste fra Infogalleri og Sirpa og dermed tilbyde en stærk formidlingsplatform til biblioteker.

Brønd-teknologien og de open source baserede content management systemer er i dag et realistisk og konkurrencedygtigt alternativ til de lukkede systemer. DBC vil derfor i løbet af 2010 indlede et pilotprojekt med det formål at afdække mulighederne for at udnytte brøndteknologien til at skabe en infrastruktur for bibliotekernes formidling af indhold.

The Museum System

Ved årsskiftet 2008/09 indgik DBC et partnerskab med Gallery Systems om salg af The Museum System (TMS) og eMuseum til nordiske museer. DBC har fokuseret på at etablere

forudsætningerne for salg af systemerne gennem installation af dem på DBC, uddannelse og intern oplæring af DBCs personale.

Sideløbende hermed er der foretaget en oversættelse til dansk af version 2010, der frigives primo 2010, samt etablering af hostingløsning, support og undervisning.

I et samarbejde med Kulturarvsstyrelsen har DBC udviklet et konverteringsprogram mellem TMS og Regin, der er den centrale database over museernes samlinger. Alle statslige og statsstøttede museer er forpligtede til at indberette registrering af deres samlinger til Regin.

I foråret 2009 har DBC afholdt informationsmøder med henholdsvis eksisterende danske kunder samt potentielle kunder på TMS, og interessen har været stor for DBCs salg af TMS og tilknyttede serviceydelser. Dog er indtrængningstiden på et nyt marked med et nyt produkt længere end først antaget. I 2009 har DBC indgået en aftale med Kunststyrelsen om en driftsløsning på TMS, og flere museer ønsker at anskaffe konverteringsprogrammet mellem TMS og Regin.

Desuden har DBC været i dialog med mange museer gennem oplæg og udstillinger på en række museums- og arkivkonferencer i løbet af 2009.

Hosting

DBC har gennem nogle år leveret hosting til en række biblioteker og uddannelsesinstitutioner, der har Integra som bibliotekssystem. En række folkebiblioteker med DDELibra som bibliotekssystem har i 2009 vist interesse for DBCs hostingydelse.

I 2009 indgik DBC aftale med Kunststyrelsen om hosting af TMS, en ydelse som DBC også tilbyder museerne.

I forbindelse med leverancen af databrønd og andre ydelser til Copenhagen Bombay til etablering af Pallesgavebod.dk er der truffet aftale med Styrelsen for Bibliotek og Medier om hosting af Pallesgavebod.dk på DBC.

DBC hostede i 2009 desuden Ebog.dk og Biblioteksmediers IT-drift.

Konsulenttydelser

DBC tilbyder sine kompetencer på en række områder i form af registrerings-, strukturerings- og søgeydelser. Fokus for DBCs kompetencesalg er virksomheder og institutioner med et højt niveau af videnproduktion og -formidling.

I 2009 har DBC indledt samarbejde med konsulenthuset Convergens om informationsstruktureringsydelser i forbindelse med Enterprise Search løsning. Tilsvarende er der indledt samarbejde med Attention Solutions, der forhandler billeddatabasen Canto Cumulus.

Samarbejdet drejer sig om Digital Asset Management, hvor DBC tilbyder registrering af billed- og mediefiler.

Forsknings- og Innovationsstyrelsen har i 2009 modtaget konsulenttydelser fra DBC i form af kvalitetskontrol af bibliometriske målinger.

DBC leverede i 2009 katalogiseringsydelser til Novo Nordisk og til Roskilde Universitetsbibliotek.

Dialog med kunderne

Arrangementer

I januar 2009 blev der afholdt 3 DanBib-møder med stor tilslutning fra bibliotekerne. Møderne blev holdt i Ålborg, Vejle og Ballerup og havde som emner: katalogisering med fokus på slutbruger, herunder forslag til ændringer i DBCs katalogiseringspraksis for at gøre informationerne mere brugervenlige og for at modernisere katalogen. Desuden blev der givet en status på registrering af netpublikationer. Der blev orienteret om DBC services samt om Nyt netpunkt og andre nyheder i DanBib.

Marts 2009 udstillede DBC på Danmarks Biblioteksforenings årsmøde med brønd.TING, et samarbejdsprojekt med Århus og Københavns kommuners biblioteker. Desuden blev Filmstriben og XPO eksponeret.

I november deltog DBC i Bogforum sammen med Det danske Filminstitut, hvor der blev mulighed for at afprøve Filmstriben.

Museerne er en ny om end beslægtet målgruppe for DBC med hensyn til salg af The Museum System. I april 2009 afholdt DBC en konference om The Museum System (TMS), hvor der var inviteret eksisterende og potentielle TMS-kunder. DBC har desuden deltaget i flere museumskonferencer i 2009.

Skolebibliotekerne har også været fokusområde for DBC i 2009. På Skolebogsmessen fremviste DBC produkterne Filmstriben og XPO og i september deltog DBC i Skolebiblioteks-konsulentkonferencen i Svendborg. Desuden har DBC deltaget i et par skolebiblioteksregionsmøder for at eksponere XPO.

DBC var hovedsponsor på NextLibrary – an UnConference i juni 2009 i Århus, hvor DBC bidrog med workshop om partnerskaber med Ting-projektet som eksempel.

DBC-prisen 2009

DBC's pris for bedste kandidatspeciale på Danmarks Biblioteksskole blev i 2009 givet til Ole V.G. Olesen-Bagneux: Oubliarium. Biblioteksutopier fra middelalderen til fremtiden. Specialevejleder Lektor Nan Dahlkild udtalte bl.a. flg. om specialet ved prisoverrækkelsen: "Specialet perspektiverer og giver en dybere forståelse af bl.a. de igangværende udviklingstendenser. ... Der er tale om originale bidrag til den fortsatte udvikling af biblioteker og kulturformidling og af biblioteks- og vidensteori".

Miljøhensyn

DBC er en miljøbevidst virksomhed, som arbejder for at skabe en bæredygtig udvikling, der tager hensyn til miljøet og naturens ressourcer. DBC søger løbende at forebygge og reducere miljøpåvirkningen ved at

- anvende miljørigtige løsninger i det omfang, det er teknisk og økonomisk muligt
- begrænse anvendelse og spild af energi, råstoffer og andre ressourcer
- minimere affaldsmængden ved konsekvent at gennemføre affaldssortering og at tænke i genanvendelse
- efterspørge miljøvenlige produkter og ydelser
- fremme åbenhed, dialog og samarbejde om miljøforhold overfor medarbejdere, kunder, samarbejdspartnere og leverandører
- som minimum overholde gældende lovgivning på området.

DBC har i 2009 udarbejdet en ny politik og handlingsplan vedr. PC-arbejdspladsen, hvor der tages hensyn til ressourceforbrug, strømforbrug og effektivitet ved valg af PC-arbejdsplads på DBC og hjemme. Målet er at skabe en effektiv arbejdsplads med gode værktøjer og samtidig understøtte en miljøbevidst, grøn IT-politik.

DBC ønsker at medvirke til en aktiv indsats for klimaet ved at tænke klima- og energihensyn ind i det daglige arbejde. Derfor var det naturligt i forbindelse med Klimatopmødet i København at køre en intern miljøkampagne. Formålet med kampagnen var at sætte fokus på, hvordan de ansatte på DBC kunne medvirke til at reducere CO₂ udledningen og skære i energiomkostningerne. Kampagnen gav respons i form af konkrete forslag til at nedbringe varme- og el-forbrug bl.a. med en mere ressourcebevidst brug af belysningen. Nøgletal for DBCs forbrug findes sidst i beretningen.

DBC's sociale kapital

DBC påtager sig et socialt medansvar i bestræbelserne på at skabe et arbejdsmarked med plads til alle. DBCs samarbejdsudvalg har de seneste år udarbejdet et socialt indeks. Det sociale indeks (www.detsocialeindeks.dk) er en metode, der kortlægger virksomhedens hensigter, indsatser og resultater på en række områder, bl.a. ansættelse, afskedigelse, uddannelse, information og arbejdsmiljø.

Beskæftigelsesministeriet har ansvaret for metoden og den løbende opfølgning på initiativet. Udarbejdelse af det sociale indeks indebærer desuden identifikation af indsatser til forbedringer. Der foretages fremover kun måling hvert andet år, næste gang i 2010.

Måling af DBCs Sociale indeks

2004	2005	2006	2007	2008
67	68	67	75	76

Der er over en 5-årig periode sket en klar forbedring af, hvordan DBCs sociale ansvar opleves af medarbejderne.

Det sociale indeks vurderes efter flg. skala:

Points	Vurdering
0-20	Virksomheden tager ikke et socialt ansvar
21-40	Virksomheden tager i meget begrænset omfang et socialt ansvar
41-60	Virksomheden tager et socialt ansvar
61-80	Virksomheden tager i høj grad et socialt ansvar
81-100	Virksomhedens sociale ansvar er i verdensklasse. Virksomheden er et forbillede for andre virksomheder

Nøgletal

Nationalbibliografisk produktion

I 2009 blev registreret følgende mængder til Nationalbibliografien:

Nationalbibliografi (vægtede registreringer)	2005	2006	2007	2008	2009
Dansk bogfortegnelse	17.589	18.236	18.066	17.097	19.364
Dansk Billedfortegnelse	4.479	3.062	3.578	3.787	4.885
Dansk Lydfortegnelse	1.667	1.192	830	1.070	1.159
Danske Musikoptagelser	2.208	1.947	1.933	1.575	1.702
Internetpublikationer	2.213	1.902	2.719	2.322	3.377
Dansk Artikelindeks	16.404	15.261	15.400	15.299	15.065
Dansk Anmeldelsesindeks	2.268	2.085	2.086	2.039	1.875
Pladeanmeldelser	657	713	681	551	508
Vægtede registreringer i alt	47.485	45.110	45.972	43.740	47.935

Brugen af DanBib og bibliotek.dk

Antal poster i DanBib (mio.)	2005	2006	2007	2008	2009
Ændring i %	+8,6%	+5,2%	+7,5%	+3,5%	+5%

Brugen af bibliotek.dk	2005	2006	2007	2008**	2009
Antal unikke brugere pr. uge*	Ca 63.000	Ca 69.000	Ca 88.000	Ca 65.000	Ca 64.000
Ændring i %	+31%	+9%	+27%	- 26%	- 1,5%

*Målt ultimo året, dvs. uge 48

** I slutningen af december 2007 blev der lavet restriktioner for indeksrobotters adgang til bibliotek.dk, hvilket har påvirket besøgstallene.

DanBib-bestillinger	2005	2006	2007	2008	2009
(t)	2.004	2.010	1.880	1.968	2.019
Ændring i %	+8,2%	+0,3%	-6,5%	+4,7%	+2,6%

*Måling af automatiserede bestillinger påbegyndt pr. 1.5.2007.

Bestillinger i bibliotek.dk	2005	2006	2007	2008	2009
(t)	1.383	1.410	1.276	1.384	1.472
Ændring i %	+14,1%	+2%	-9,5%	+8,5%	+6,4%

* Fald i antal bestillinger fra 2006 til 2007 skyldes, at 'bestil på værkniveau' blev sat i drift i 2007, hvilket har medført at flere bestillinger viderestilles til lokalsystem, og fjernlån spares derved.

Viderestil fra bibliotek.dk til biblioteker	2005	2006	2007	2008	2009*
(t)	438	816	1.265	1.434	918
Ændring i %	-	+86,3%	+55%	13,4%	-36%

* Der er konstateret fejl i målingen, der undersøges

Miljøstyring

Forbrug af el, vand og varme	2005	2006	2007	2008	2009
El i KWh	1.073.900	1.204.500	1.232.000	1.098.700	1.040.000
Vand i m3	1.672	1.297	1.366	1.209	1.248
Varme i MWh	606	575	485	486	569

CO2 udledning i tons	2005	2006	2007	2008	2009
El	583	654	669	597	565
Varme	218	206	173	174	203

Affald i tons	2005	2006	2007	2008	2009
Papir og pap (genbrug)	14,7	12,8	14,9	9,3	8,6
Forbrændingseget	21,0	21,2	17,4	20,4	17,5
I alt	35,7	34,0	32,3	29,7	26,1

DBC's regnskab

DBC's årsregnskab 2009 publiceres på www.dbc.dk maj 2010.